

Szanowni Państwo,

Ankieta dotyczy zachowań osób młodszych wobec osób starszych w różnych sytuacjach codziennych kontaktów. Ankieta jest anonimowa, a zgromadzone informacje będą wykorzystane wyłącznie w celach badawczych. Dziękujemy za udział w badaniu i poświęcony czas.

1. Czy spotkał/a się Pan/Pani z sytuacją, gdy do Pana/Pani lub innej osoby w Pana/Pani wieku zwracano się, mówiąc na przykład:

„obiadek” **zamiast** „obiad”

„czy chcemy pójść na spacer” **zamiast** „czy chce pani/pan pójść na spacer”

„nadal boli nas kolanko” **zamiast** „nadal boli panią/pana kolano”?

Proszę zaznaczyć jedną, dwie lub trzy odpowiedzi, stawiając znak „X” w kratce obok wybranej odpowiedzi.

- TAK, zdarzało się, że w ten sposób zwracano się **do mnie**
- TAK, byłem/łam świadkiem, gdy w ten sposób zwracano się **do innej osoby** starszej
- TAK, **słyszałem/łam**, gdy o takich zachowaniach ktoś opowiadał
- NIE, **nie** słyszałem/łam i nie spotkałem/łam się z tego typu zachowaniami

Jeśli zaznaczył/a Pan/Pani którąś z odpowiedzi TAK, proszę wskazać w jakich okolicznościach tego typu zachowania się wydarzyły. Proszę zaznaczyć jedną, dwie lub więcej odpowiedzi w zależności od tego, w ilu miejscach to się zdarzyło.

- w środowisku rodzinnym
- wśród znajomych, sąsiadów
- w przychodniach zdrowia, szpitalach, domach pomocy dla osób starszych
- w urzędach, pocztach, sklepach
- w innych miejscach / okolicznościach

← proszę napisać, jakie to miejsca / okoliczności

2. Czy zdarza się, że ludzie młodszy rozmawiając z Panem/Panią okazują zniecierpliwienie, gdy Pan/Pani mówi i w końcu przerywają Pana/Pani wypowiedź i samo kończą ją za Pana/Panią. Czy był Pan / była Pani świadkiem takich zachowań wobec innych starszych osób? Proszę zaznaczyć jedną, dwie lub trzy odpowiedzi/ te odpowiedzi, które są prawdziwe w Pana/Pani przypadku/, stawiając znak „X” w kratce obok wybranej odpowiedzi.

- TAK, zdarzało się, że w ten sposób zwracano się **do mnie**
- TAK, byłem/łam świadkiem, gdy w ten sposób zwracano się **do innej osoby** starszej
- TAK, **słyszałem/łam**, gdy o takich zachowaniach ktoś opowiadał
- NIE, **nie** słyszałem/łam i nie spotkałem/łam się z tego typu zachowaniami

Jeśli zaznaczył/a Pan/Pani którąś z odpowiedzi TAK, proszę wskazać w jakich okolicznościach tego typu zachowania się wydarzyły. Proszę zaznaczyć jedną, dwie lub więcej odpowiedzi (na str. 2) w zależności od tego, w ilu miejscach to się zdarzyło.

- w środowisku rodzinnym
- wśród znajomych, sąsiadów
- w przychodniach zdrowia, szpitalach, domach pomocy dla osób starszych
- w urzędach, pocztach, sklepach
- w innych miejscach / okolicznościach

← proszę napisać, jakie to miejsca / okoliczności

3. Proszę zaznaczyć, co w wypowiedziach kierowanych do osób starszych Pani/Panu przeszkadza lub nie przeszkadza

A. Mówienie do nieznanymi osób starszych „babciu” / „dziadku”, „kochanie”, „ty” – zamiast używania zwrotu „pani” lub „pan”

- zdecydowanie mi przeszkadza
- raczej mi przeszkadza
- raczej mi nie przeszkadza
- zdecydowanie mi nie przeszkadza

B. Używanie wielu zdrobnień np.

„Kochaniutka, znowu kaszelek? A syropek zażywamy?”

- zdecydowanie mi przeszkadza
- raczej mi przeszkadza
- raczej mi nie przeszkadza
- zdecydowanie mi nie przeszkadza

C. Mówienie „my” zamiast zwracania się bezpośrednio do osoby starszej, na przykład: „smakował nam obiadek?” zamiast „czy smakował pani/panu obiad?” lub „jake mamy dziś ciśnienie?” zamiast „jake ma pani/pan dziś ciśnienie?”

- zdecydowanie mi przeszkadza
- raczej mi przeszkadza
- raczej mi nie przeszkadza
- zdecydowanie mi nie przeszkadza

D. Bezosobowe zwracanie się do osób starszych, na przykład:

„niech podejdzie do okienka”, „usiądzie tutaj i poczeka”

- zdecydowanie mi przeszkadza
- raczej mi przeszkadza
- raczej mi nie przeszkadza
- zdecydowanie mi nie przeszkadza

E. Mówienie do osoby starszej tonem jak do dziecka (podwyższony ton głosu)

- zdecydowanie mi przeszkadza
- raczej mi przeszkadza
- raczej mi nie przeszkadza
- zdecydowanie mi nie przeszkadza

F. Używanie w wypowiedzi kierowanej do osoby starszej prostych słów i uproszczonych zdań

- zdecydowanie mi przeszkadza
- raczej mi przeszkadza
- raczej mi nie przeszkadza
- zdecydowanie mi nie przeszkadza

G. Uśmiechy rozmówców podczas wypowiedzi osoby starszej wyrażające drwinę/kpinę lub politowanie, wzdychanie gdy osoba starsza mówi

- zdecydowanie mi przeszkadza
- raczej mi przeszkadza
- raczej mi nie przeszkadza
- zdecydowanie mi nie przeszkadza

4. Co Pani/ Pan odczuwa, gdy spotyka się Pani/Pan z takimi wypowiedziami lub zachowaniem? Proszę zaznaczyć jedną, dwie lub więcej odpowiedzi, które najlepiej opisują Pani/Pana odczucia

- odczuwam zaskoczenie
- odczuwam zadowolenie
- czuję się zakłopotany/a
- odczuwam złość
- czuję się niepewnie
- czuję się bezpiecznie
- odczuwam oburzenie
- czuję, że się o mnie troszczą
- odczuwam przykrość
- inne odczucie

proszę napisać jakie

5. Gdy zdarza się Pani/Panu spotkać z takim sposobem zwracania się do osób starszych, to zazwyczaj (proszę wybrać jedną z dwóch odpowiedzi):

- zwracam rozmówcy uwagę, że tak się nie mówi do osób starszych
- nie reaguję

Jeśli Pani/Pan zazwyczaj NIE reaguje, to proszę powiedzieć dlaczego

(proszę wybrać jedną, dwie lub więcej odpowiedzi):

- nie wiem, jak zareagować
- jestem za bardzo zaskoczona/y sytuacją, żeby coś powiedzieć
- uważam, że nie warto reagować – zwracanie uwagi w takiej sytuacji nie ma sensu
- nie widzę w tym problemu
- inny powód

proszę napisać jaki

6. Proszę zaznaczyć, z jakim stwierdzeniem czy opinią

Pani/Pan się zgadza lub nie zgadza

A. Opisane wyżej zachowania i wypowiedzi rozmówców w kontakcie z osobami starszymi,
to **przejaw troski, żeby osoba starsza zrozumiała wypowiedź**

- zdecydowanie zgadzam się z taką opinią
- raczej zgadzam się z taką opinią
- raczej nie zgadzam się z taką opinią
- zdecydowanie nie zgadzam się z taką opinią

B. Opisane wyżej zachowania i wypowiedzi rozmówców w kontakcie z osobami starszymi,
to **przejaw lekceważenia osób starszych**

- zdecydowanie zgadzam się z taką opinią
- raczej zgadzam się z taką opinią
- raczej nie zgadzam się z taką opinią
- zdecydowanie nie zgadzam się z taką opinią

C. Opisane wyżej zachowania i wypowiedzi rozmówców w kontakcie z osobami starszymi,
to **okazanie życzliwości i wsparcia osobie starszej**

- zdecydowanie zgadzam się z taką opinią
- raczej zgadzam się z taką opinią
- raczej nie zgadzam się z taką opinią
- zdecydowanie nie zgadzam się z taką opinią

D. Opisane wyżej zachowania i wypowiedzi rozmówców w kontakcie z osobami starszymi,
to **traktowanie ludzi starszych jak dzieci**

- zdecydowanie zgadzam się z taką opinią
- raczej zgadzam się z taką opinią
- raczej nie zgadzam się z taką opinią
- zdecydowanie nie zgadzam się z taką opinią

E. Opisane wyżej zachowania i wypowiedzi rozmówców w kontakcie z osobami starszymi,
to **przekonanie rozmówców, że taki sposób mówienia jest pomocą (ułatwieniem)
dla osób starszych**

- zdecydowanie zgadzam się z taką opinią
- raczej zgadzam się z taką opinią
- raczej nie zgadzam się z taką opinią
- zdecydowanie nie zgadzam się z taką opinią

F. Opisane wyżej zachowania i wypowiedzi rozmówców w kontakcie z osobami starszymi,
to **brak kultury i wychowania ze strony rozmówcy**

- zdecydowanie zgadzam się z taką opinią
- raczej zgadzam się z taką opinią
- raczej nie zgadzam się z taką opinią
- zdecydowanie nie zgadzam się z taką opinią

G. Opisane wyżej zachowania i wypowiedzi rozmówców w kontakcie z osobami starszymi, to **traktowanie osób starszych jako gorzej myślących i mniej sprawnych niż rozmówca**

- zdecydowanie zgadzam się z taką opinią
- raczej zgadzam się z taką opinią
- raczej nie zgadzam się z taką opinią
- zdecydowanie nie zgadzam się z taką opinią

7. **Które zdanie opisuje najlepiej Pani/Pana odczucia, gdy styka się z Pani/Pan z kimś, kto odzywa się w opisany powyżej sposób?** Proszę wybrać jedną z poniższych odpowiedzi.

- Łatwiej jest mi przyjąć lub zaakceptować takie zachowania ze strony **bliskich**, osób z rodziny lub znajomych
- Łatwiej jest mi przyjąć lub zaakceptować takie zachowania ze strony osób **obcych**, przypadkowo spotkanych, nieznanających mnie lub słabo znających
- W **jednakowy** sposób przyjmuję/ odbieram takie zachowania ze strony bliskich oraz nieznanych ludzi – nie ma znaczenia, kto zachowuje się w taki sposób: osoby bliskie lub nieznanome

8. **Gdy sposób zwracania się rozmówcy do osoby starszej uważam za niewłaściwy, łatwiej jest mi zareagować w sytuacji** (proszę wybrać jedną odpowiedź):

- gdy ktoś zwraca się w ten sposób **do mnie**
- gdy jestem świadkiem/obserwatorem zwracania się w ten sposób do **innej osoby** starszej
- równie łatwo lub trudno jest mi zareagować **w obu** sytuacjach

9. **Proszę zaznaczyć, co pomogłoby Pani/Panu w reagowaniu na zwracanie się do osób starszych w sposób, który uważa Pani/Pan za nieodpowiedni (niewłaściwy).**

A. gdybym wiedziała/wiedział, jak reagować na takie zachowania

- zdecydowanie by mi pomogło
- raczej by mi pomogło
- może by pomogło, ale w niewielkim stopniu

B. gdybym mogła/mógł poćwiczyć różne formy reagowania na takie zachowania

- zdecydowanie by mi pomogło
- raczej by mi pomogło
- może by pomogło, ale w niewielkim stopniu

**C. gdybym wiedziała/wiedział, że ktoś w otoczeniu będzie mnie wspierał,
gdy zareaguję**

- zdecydowanie by mi pomogło
- raczej by mi pomogło
- może by pomogło, ale w niewielkim stopniu

**D. gdybym mogła/mógł poznać doświadczenia innych osób starszych,
jak radzą sobie w podobnej sytuacji**

- zdecydowanie by mi pomogło
- raczej by mi pomogło
- może by pomogło, ale w niewielkim stopniu

METRYCZKA

1. **Wiek** – proszę wpisać rok urodzenia

--	--	--	--	--

2. **Płeć** z którą Pani/Pan się identyfikuje

- kobieta
- mężczyzna
- inna

3. **Wykształcenie**

- podstawowe
- zasadnicze zawodowe
- średnie
- wyższe

4. **Sytuacja rodzinna (sposób zamieszkiwania)**

Mieszkam:

- samotnie
- razem z mężem/żoną (partnerem/partnerką)
- razem z mężem/żoną (partnerem/partnerką) oraz dziećmi
- razem z mężem/żoną (partnerem/partnerką) oraz dziećmi i wnukami
- razem z dziećmi (ja + dzieci)
- razem z dziećmi i wnukami (ja + dzieci i wnuki)

5. **Miejsce zamieszkania**

- wieś
- miasto do 20 tys. mieszkańców
- miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców
- miasto powyżej 100 tys. mieszkańców